

SHORT HISTORY OF POST-WAR JOURNALISM FROM IAȘI**Maria Lucreția Sturtzu, PhD Student, "Petru Maior" University of Tîrgu-Mureș**

Abstract: The paper entitled „History of post-war journalism from Iași” aims to identify and to make a chronology of literary magazines appearance from Iasi, especially after the Second World War to the present. For each publication, in part, I reviewed the editorial staff composition and the literary and artistic specific of the publications which approached at that time. There will be not missing the names of the most important collaborators of that time.

Keywords: history, journalism, Iași, post-war, magazine.

Lucrarea de față se dorește a fi o trecere în revistă a publicațiilor culturale ieșene din perioada postbelică, respectiv anii 1948-1989. Nu se urmărește o privire analitică sau de specialitate, ci doar o inventariere a aparițiilor publicistice literare ieșene din perioada amintită, semnalându-se și structura colectivelor redacționale sau scurte precizări ale secțiunilor ce intrau în formatul publicațiilor. În același timp, lucrarea de față oferă și un sumar selectiv al unor nume din cultura română, care semnează în paginile respectivelor periodice. Titlurile publicistice ieșene se succed în funcție de perioada în care au ființat, cronologic, începând cu debutul perioadei postbelice românești. În același timp, lucrarea mai oferă și trimiteri bibliografice cu privire la existența și, în unele cazuri, la prestația redacțională și colaborațională existente în revistele respective.

„Iașul nou”, având subtitlu *Almanah literar al Uniunii Scriitorilor din R.P.R.*, apare ca publicație lunară, din mai 1950 până în aceeași lună a anului 1954 și reprezintă o continuare a culegerii *Pentru pace și cultură luptăm* (1949-1950), conform I. Hangiu¹. În lipsa unui articol-program, menționează Hangiu, este repodusă, în primul număr, opinia redacției despre Plenara Scriitorilor din R.P.R., Filiala Iași. Componenta redacției nu este precizată, după cum este remarcat și de *D.G.L.R.*: „**I.n.** răspunde mai ales unor imperative politice, propunându-și să devină o publicație „în slujba maselor largi de cititori”. Aproape fiecare număr începe cu un grupaj de versuri, a căror tematică este racordată la directivele ideologice și politice ale momentului: lupta pentru pace, alegerile, îndeplinirea planului stat, condamnarea imperialismului etc.”² *D.G.L.R.* menționează, la fel, nume de colaboratori, numindu-i „poetii ieșeni consacrați”³ pe Mihai Codreanu, Otilia Cazimir, George Lesnea, N. Țațomir etc. și, pe lângă alți diverși autori obscuri ce aparțin diferitelor segmente sociale, sunt prezente și numele lui Mihai Beniuc, Nicolae Labiș, care, conform Dicționarului, „publică aici primele versuri (*Fii dârz și luptă*, semnată *Nicolae*, 8/1950)”⁴. Alți colaboratori enumerați, privind tot poezia, sunt: Șt.Cazimir, D. Ignea, Dragoș Vicol, Darie Magheru, Ion Gheorghe, Ion Horea. Referitor la secțiunea de proză a revistei, tot *DGLR* menționează că „sunt publicate nuvele

¹ Hangiu, Ion, *Presa românească de la începuturi pînă în prezent. Dicționar cronologic 1790-2007*, volumul III 1945-1989, Comunicare.ro, București, 2008, p. 118.

² Academia Română, *Dicționarul general al literaturii române (D.G.L.R.)*, coordonator general) Eugen Simion, vol. 3-E/K, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005, p. 557.

³ Ibidem

⁴ Ibidem

sau fragmente de romane”⁵ ce aparțin unor autori ca: Dumitru Almaș, Costache Anton, Mira Iosif ș.a. Despre critica publicată în revistă, Dicționarul notează că este bine reprezentată și amintește numele lui: Nicolae Barbu, Constantin Ciopraga, Dimitri Costea, Lucian Dumbravă, Iorgu Iordan, Al. Dima. Traducerile ocupă și ele un loc cât de cât reprezentat doar de cele ale literaturii sovietice ori din alte literaturi ce aparțineau „lagărului socialist” și foarte rar din Schiler (Al. A. Philippide) ori Lenau (Labiș și Țațomir). Mai este menționat pe final un aspect de ordin tehnic, Dicționarul subliniind că revista preia maniera de structurare a rubricilor de la „Viața Românească”.

În concluzie, revista „Iașul nou” este socotită de *D.G.L.R.* drept „o publicație tipică pentru primul deceniu al literaturii proletcultiste din România”⁶.

„Iașul Literar”, revistă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R., apare la Iași, începând cu luna august 1954, până în luna aprilie 1969. De la numărul 8/1965, apare cu subtitlul „Revistă a Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România”. *D.G.L.R.* consemnează: „În 1957 comitetul de redacție este alcătuit din Andi Andrieș, N. Barbu, Dimitrie Costea, Florin Mihai Petrescu, Horia Zilieru, Liviu Leonte, Dan Bădărău, redactor-șef fiind N. Barbu, care de fapt conduce publicația de la început până în 1966.”⁷ Publicația lunară continuă „Iașul nou”, care și-a derulat existența din mai 1950, până în martie 1954, conform I. Hangiu. Tot el amintește de următorii colaboratori ai primului număr din 1954: Nicolae Labiș, Otilia Cazimir, Andi Andrieș, Al. Dima, D. Corbea, Gh. Mărgărit, C. Ciopraga. Primul număr al revistei prezintă în *Cuvânt înainte* un elogiu adus vechiului Almanah *Iașul nou*, care își încetase apariția, subliniindu-se faptul că acesta „are meritul de a fi promovat scriitorii tineri care s-au afirmat prin lucrări valoroase în literatură.”⁸

Însă, în același *Cuvânt înainte*, va exista și o critică față de ceea ce nu a reușit să facă vechiul colectiv de redacție care, „(...) insuficient orientat politic și ideologic, a ocrotit manifestări străine de spiritul partinic, de care trebuie să fie adânc pătrunsă literatura noastră nouă. Prin publicarea unor versuri cu vădite reminescente formaliste, cu un pronunțat caracter idilic sau apolitic, precum și a unor bucați de proză care dădeau o imagine falsă realității, sectorul de poezie și proză al almanahului s-a îndepărtat de temele picipale ale actualității. (...) noua revistă „Iașul Literar” se angajează să fie o tribună adevărată, pusă în slujba maselor largi de cititori, constructori ai socialismului în patria noastră și neclintiți apărători ai păcii. (...) Scriitorii noștri au neasemuita fericire de a trăi și a cunoaște o epocă fără precedent în istoria omenirii – epoca biruințelor socialismului, (...). Avem datoria sfântă de a fi la înălțimea acestei epoci, de a crea opere realist-socialiste.”⁹

Începând cu 1960 este semnalată de către *D.G.L.R.*, același autor, I. Hangiu, prezența unor rubrici permanente: „Versuri și proză”, „Medalioane”, „Cronica literară”, „Recenzii”, „Revista revistelor”. Vor colabora la paginile cu versuri: Ioan Alexandru, Andi Andrieș, Al. Andrițoiu, Tudor Arghezi, Camil Baltazar, Lucian Blaga (*Catrenele fetei frumoase*, 4/1961), Demostene Botez, Radu Boureanu, Radu Cârnelci, Otilia Cazimir, Const. Th. Ciobanu, Ștefan Aug. Doinaș, Miha Dragomir, Victor Eftimiu (*Fr. Villon recită balade*, 9/1957), Ovidiu Genaru, Nicolae Labiș (*Marșul celor puternici*, 1/1954, *Dacă toate acestea fi-vor uitate*, 12/1957), George Lesnea, Mircea Micu, Mihai Negulescu, Simion Stolnicu, Corneliu Sturzu, G. Tutoveanu (*Vouă celor tineri*, 1/1956), N. Țațomir, N. Tăutu, Haralambie Țugui, Horia Zilieru. Proza își va avea și ea reprezentanți de seamă în paginile revistei: G. Călinescu (*Scrinul negru*, fragment, 2/1958), Ion Istrati, Ion Lăncrăjan, Mihail Sadoveanu (*Nada florilor*, fragment, 10/1955), George Bălăiță, Ștefan Bănuțescu, Eugen Barbu, Eusebiu

⁵ Academia Română, *Op. cit.*, p. 557.

⁶ Ibidem

⁷ Academia Română, *Op. cit.*, p. 556.

⁸ Hangiu, Ion, *Op. cit.*, pp. 203-204.

⁹ Ibidem

Camilar, Mircea Radu Iacoban, Aurel Mihale, Traian Coșovei, N. Tic, V. Voiculescu (*Zahei orbul*, fragment, 1/1967). Sandu Teleajen apare cu fragmente din „evocarea dramatică” I.L. Caragiale (6/1962), iar articole de critică și istorie literară semnează: Al. Dima (*Problema tipicului la Ibrăileanu*, 1/1955), I.D. Lăudat (*Activitatea lui Ibrăileanu la presa progresistă dintre 1890-1900*, 1/1955), Gavril Istrati (*Două variante ale Mioriței*, 4/1957), Al. Andriescu (*Probleme artistice ale limbii literare*, 8/1960), Tudor Vianu (*Observații asupra metaforei poetice*, 10/1961), N.A. Ursu (*Cântarea României, operă a lui N. Bălcescu*, 12/1961), Tiberiu Rebreanu (*Începuturile literare ale lui Liviu Rebreanu*, 3/1961), Agatha Grigorescu-Bacovia (*Bacovia, student la Iași*, 12/1961), Al. Oprea (*Începuturile literare ale lui Panait Istrati*, 1/1961), Adrian Marino (*Critică și semnificație*, 12/196, *Clasic și modern*, 6/1968), Al. A. Philippide (*Insemnări despre romantism*, 3/1969), Dan Mănuță (*Maioreșcu și critica literară de până la 1867*, 7/1967). În același timp, semnalăm și prezența în paginile revistei a numeroase cronici literare, note și recenzii, semnate de Gh. Agavriloaie, I. Damaschin, Constantin Ciopraga N.I. Popa, Val Panaitescu, Liviu Leonte, Mihai Drăgan ș.a. Printre recenzii prezentate, amintim *Tablou geografic* de Geo Bogza (2/1955), *Aventură în Lunca Dunării* de Mihail Sadoveanu (3/1955), *Primele iubiri* de Nicolae Labiș (11/1955), *Moromeții* de Marin Preda (1/1956). În revistă sunt publicate și medalioanele Bogdan Amaru (9/1956) și G.M. Zamfirescu (10/1956), de asemeni articole consacrate omagierii scriitorilor Ion Agârbiceanu (10/1962), Tudor Arghezi (5/1965), Mihai Codreanu (7/1956), Friedrich Schiller (5/1955), C. Dobrogeanu-Gherea. Sunt amintite de *D.G.L.R.* și necrologuri, de exemplu: *Camil Petrescu* (5/1957), *G. Tutoveanu* (9/1957), *La moartea M. Codreanu* (10/1957), *M. Sadoveanu* (10/1961). Sunt publicate și texte sau scrisori inedite: Ion Pillat, *Pagini inedite de corespondență* (3/1963), *Scrisorile lui G. Topîrceanu către G. Ibrăileanu*, publicate de Grigore Botez și Mihai Bordeianu (7/1963). Traducerile, ocupă și ele un loc însemnat, G. Mărgărit traduce din P. Neruda, C. Teodorescu din Maiakovski, G. Lesnea din Esenin. *Iașul Literar* a însemnat și locul unde au debutat poeți, prozatori și critici: Adi Cusin, Corneliu Sturzu, Dan Mănuță, Mihai Drăgan ș.a. Printre alte nume de rezonanță care au fost colaboratori și ai acestei reviste, amintim: Ioana Postelnicu, Florin Mihai Petrescu, Lucian Raicu, Ov. S. Crohmălniceanu, D. Micu, Gh. Bulgăr, Maria Platon, V. Adăscăliței, Ctin. Parfene, Emil Manu.

Revista „Cronica” apare la Iași în 12 februarie 1966, ca săptămânal politic, social și cultural, editat de Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al județului Iași. Revista va ființa până în 1989. Directori, care au condus redacția acestei reviste, sunt: C. Ciopraga (1966-1970), Liviu Leonte (1971-1979), Ion Țăranu (1979-1989). Aceasta „continuă tradiția revistelor ieșene antebelice, dar își propune să reflecte o actualitate culturală mult mai largă, pe linia ideologică de rigoare. Rubricile sunt grupate tematic („Cronica artelor”, „Cronica literelor”, „Cronica actualității”, „Cronica științelor”, „Cronica ideilor”, „Opinii”, „Interferențe” etc.); rubricile „Un poet”, „Un prozator” sunt destinate tinerilor scriitori. Se organizează anchete, reportaje, mese rotunde („Tradiție și inovație în proza actuală”, 1971, „Momentul actual în critică și istorie literară”, 1972)¹⁰, după cum este precizat în *Bibliografia esențială a Literaturii Române*. Primul „colegiu de redacție al publicației, care a funcționat cu mici modificări peste două decenii, era compus din Otilia Cazimir, Alexandru Dima, Ion Creangă, Ilie Grămadă, Dan Hatmanu, Gavril Istrati, George Lesnea, Petre Mâlcomeț, Cristofor Simionescu, Achim Stoia, Nicolae Țățomir”¹¹, notează *D.G.L.R.*. Alți colaboratori cunoscuți încă de la apariția primului număr sunt: Petru Comarnescu, Nicolae Barbu, Ștefan Oprea, Constantin Ciopraga, Corneliu Sturzu, Adi Cusin, Mircea Radu Iacoban, Mihai Drăgan. Numărul 1, din 12 februarie 1966 cuprinde un *Cuvânt înainte* unde apare

¹⁰ *Bibliografia esențială a Literaturii Române, Scriitori/ Reviste/ Concepte*, coordonator, Dan Grigorescu, Editura Enciclopedică, București, 2003, pp. 263-264.

¹¹ Academia Română, *Op. cit.*, vol. 2-C/D, p.494.

notat: „La Iași ideile generoase și sentimentele înălțătoare n-au lipsit; o strălucită tradiție, în acest sens, constituie un imbold de viitor. Contribuind la valorificarea întregii bogății a tradiției culturale românești, vom continua drumul exemplar al publicisticii ieșene, reprezentat în trecut de „Dacia literară”, „Propășirea”, „Convorbiri literare”, „Contemporanul”, „Viața românească”, „Însemnări ieșene” (...)”¹² – după cum apare și în I. Hangiu. Valentin Tașcu, în *D.G.L.R.* face adăugiri la formatul colectivului de redacție inițial, amintind și de redactori-șefi adjuncți: Nicolae Barbu, Corneliu Sturzu, Corneliu Ștefanache, iar pe postul de secretar de redacție, pe M. R. Iacoban. La zece ani după apariția revistei „Cronica”, în a 5-a ședință a *Cenaclului literar Junimea*, perioada postbelică a acestuia, din 30 ianuarie 1976, poetul Corneliu Sturzu este invitat a-și prezenta o *autobiografie*, după cum notează memorialistul muzeograf, Constantin Parascan; aici, poetul va puncta și despre importanța, în acea vreme, a publicației respective, spunând: „Apariția „Cronicii” acum 10 ani a fost un eveniment într-adevar fundamental pentru destinele culturii și ale literaturii ieșene. Spun aceasta din mai multe motive. (...) Pentru noi, cei care am făcut parte din prima redacție a „Cronicii”, a constituit un moment crucial nu numai în destinele noastre de scriitori, deși și „Cronica” a avut rolul ei în stimularea activității noastre creatoare, de romancieri, de poeți ș.a.m.d. (...) gazetari, publiciști, scriitori care-am pornit la drum cu următoarea deviză: Această revistă să fie o revistă a tinerilor talente din Iași. Și într-adevăr, atâta vreme cât am lucrat acolo și atâta vreme cât există această revistă ea se menține ca o tribună de afirmare a scriitorilor tineri (...)”¹³. *D.G.L.R.* mai notează că încă de la primele numere ale revistei, aceasta s-a adresat majorității personalităților culturale și din țară, amintind de Adrian Marino (Cluj), Iorgu Iordan (București), Demostene Botez, Aurel Rău, Dumitru Radu Popescu, Marin Sorescu ș.a. Poeții publicați, în general, sunt din Moldova: Emil Brumar, Horia Zilieru, Ioanid Romanescu, Mihai Ursachi, Ion Chiriac, Nicolae Turtureanu, Ovidiu Genaru, Ana Mășlea, Aura Mușat, Haralambie Țugui, iar despre poetul George Lesnea, Dicționarul subliniază că „e prezent în paginile revistei până la sfârșitul vieții sale, fiind un fel de simbol al publicației.”¹⁴ Dicționarul mai notează că privind proza și dramaturgia colaborările sunt mai puțin numeroase, însă nu pot fi trecute cu vederea scrierile lui Corneliu Ștefanache, George Bălăiță, M. R. Iacoban, Ștefan Oprea, Ion Țăranu, Andi Andrieș, Ion Istrati ș.a. Critica este și ea reprezentată „cu seriozitate” de către Al. Andriescu, Liviu Leonte, Mihai Drăgan, Zaharia Sângeorzan, Magda Ursache, Florin Faifer, Ioan Holban ș.a. Implicarea politică a revistei este considerată cea „impusă în toată țara”¹⁵.

„Convorbiri literare” va fi ultima revistă literară și de cultură din perioada postbelică ieșeană, pe care o vom avea în discuție. „Convorbiri literare”, revistă literară editată de Uniunea Scriitorilor, apare la Iași din 1970, în continuarea revistei „Iașul Literar” și ca serie nouă a C.I. (1867-1944): lunar (1970-1971), bilunar (1972), apoi lunar (1973-1989), după cum apare în *Bibliografia esențială*. Revista este are la fiecare apariție un redactor-șef, după cum urmează: D. Ignea (1970-1971), Corneliu Ștefanache (1972-1976), Corneliu Sturzu (1977-1989). Conform I. Hangiu, primul colectiv redacțional, condus de D. Ignea, are în structura sa pe: Andi Andrieș, Horia Zilieru, Ion Istrati, Florin Mihai Petrescu. Iar printre colaboratori ai primului număr din mai 1970, sunt amintiți: G. Lesnea, N. I. Popa, N. Țățomir, Ion Brad, Al. A. Philippide, George Macovescu, Corneliu Sturzu, Dumitru Radu Popescu, Al. Dima, Adi Cuzin, C. Ciopraga, Nina Cassian, M. Ursachi, L. Leonte, Dimitrie Costea, D. Irimia, Radu Negru etc. Tot în primul număr al C.I., redacția publică un editorial, având titlul „Continuitate”: „Două decenii, revista „Iașul literar” a ritmat creația scriitoricească din vechea cetate, a lansat nume, a câștigat adeviziuni, a contribuit la întregirea configurației

¹² Hangiu, Ion, *Op. cit.*, pp. 339-340.

¹³ Parascan, Constantin, *Istoria Junimii postbelice 1975-1990*, Editura Timpul, Iași, 2011, p. 40.

¹⁴ Academia Română, *Op. cit.*, p. 494.

¹⁵ Academia Română, *Op. cit.*, p. 494.

scrisului contemporan românesc în urma unei publicistici angajate și a ideii de responsabilitate cu care socialismul investește presa literară. Reliefând coordonatele pozitive de până acum, revista preia un titlu cu stimă, care aduce cu el vigoarea unor alte decenii de tradiție definitorie. (...) își continuă apariția de pe treapta unei experiențe superioare și cu obligația certă a unei ținute care nu trebuie să dezmintă.”¹⁶, după I. Hangiu. Din colectivul de redacție din 1982 făceau parte: Andi Andrieș, Daniel Dimitriu, Ioanid Romanescu – după *D.G.L.R.*. În aceeași sursă se regăsesc și titlurile secțiunilor din revistă, anume: „Convorbiri critice”, „Restituiri”, „Literatura și școala”, „Dicționar literar autobiografic”, „Critica poeziei, prozei și critica criticii”, „Cronica ideilor literare” etc., „apar materiale variate, bine documentate, care fac din **C.I.** o revistă de ținută, cu un profil bine conturat”¹⁷. Dintre colaboratorii revistei, la secțiunea poezie, sunt menționate numele următorilor scriitori: G. Lesnea, Radu Boureanu, Mihai Beniuc, Șt. Aug. Doinaș, H. Zilieru, Gh. Tomozei, N. Țațomir, Ovidiu Genaru, C. Sturzu ș.a., la secțiunea de proză apar nume ca: Mircea Micu, Romulus Guga, Ion Istrati, I. Lăncrănjan, M. Ciobanu; studiile critice și eseurile au ca semnatari pe: C. Ciopraga, Mihai Drăgan, G. Macovescu, M. Ungheanu, N. Manolescu, Al. Paleologu, Laurențiu Ulici, Al. Andriescu, Virgil Cuțitaru, C. Pricop ș.a. Nu lipsesc nici istoricii literari: Al. Piru, A. Marino, Șerban Cioculescu, Al. Ivasiuc, C. Țoiu etc. Se acordă deopotrivă atenție literaturii contemporane, dar și scrierilor vechi (inclusiv cronicarilor) sau celor inedite, atât din secolul trecut, cât și din actualitate, ce aparțin sau vorbesc despre: Eminescu, Labiș, Z. Stancu, M. Codreanu, Maiorescu, Topîrceanu, Arghezi ș.a. Numere speciale sunt dedicate unor nume importante din literatura română: T. Arghezi (5/1980) sau M. Sadoveanu (10/1980). Printre alți colaboratori se mai numără: Ana Blandiana, Aurel Sasu, Radu Negru etc.

De completat ar mai fi, după cum notează și M. Petcu în *Istoria jurnalismului din România în date. Enciclopedie cronologică*, faptul că revista „Convorbiri literare” publică anual, începând cu 1979, *Almanahul Convorbiri literare*, din ianuarie 1982 publică suplimentul, condus de Ion Beldeanu, *Pagini bucovinene*, iar în perioada 1983-1987 editează *Argonaut: supliment de literatura SF, de călătorii și aventuri al revistei Convorbiri literare*. Legat de *Pagini bucovinene*, Dan Mănuță notează: „Regimul instaurat după 1944 s-a străduit să distrugă asemenea tendințe, care puteau oricând scăpa de sub control, deteriorând caracterul monolitic al ansamblului. De aceea, o publicație precum „Pagini bucovinene”, propusă de foarte multă vreme, a putut apărea, din 1982, doar cu mari dificultăți și doar ca supliment al „Convorbirilor literare”¹⁸. Despre suplimentele revistei și despre încă unul, „Fortus”, amintește și memorialistul Constantin Parascan, în *Istoria vieții culturale și literare și a muzeelor ieșene în ultimele trei decenii comuniste (LIX)*: „Numărul din august (1985) al „Convorbirilor literare” apare împreună cu două suplimente: „Pagini bucovinene” (4 pagini) și „Fortus” (8 pagini); la p. 1, Corneliu Sturzu scrie despre Fortus – *Numele renumelui*, adică despre „Lupta cu inerția”, *Studioul de poezie*, despre Adi Cristi, Nicolae Panaite, Cassian Maria Spiridon, Aurel Ștefanachi, Alexandru Tacu; la pagina 5 a FORTUS-ului – despre *Studioul de poezie* și invitații săi scriu: Cezar Ivănescu, Marius Robescu, Ioanid Romanescu, George Pruteanu, Liviu Antonesei, Ion Chiriac, Ștefan Oprea, Vasile Constantinescu, Lucian Vasiliu: apar aici și poeme de: Adi Cristi, Dan Moisii, Nicolae Panaite, Aurel Ștefanachi, Cassian Maria Spiridon, Alexandru Tacu; în „Convorbiri...” din decembrie publică talentații poeți junimiști: Mariana Codruț, Nichita Danilov, Carmen Jgheban, Radu Andriescu, Lucian Vasiliu (...). „Convorbirile literare” din 1985 au, ca și până acum, o deschidere spre întreg spațiul cultural-literar românesc, primind numeroase semnături încă de la primul număr, din ianuarie: Grigore Ilisei, Augustin Z.N. Pop, Stelian Baboi, Liviu Antonesei, Alex Ștefănescu,

¹⁶ Hangiu, Ion, *Op. cit.*, pp. 400-401.

¹⁷ Academia Română, *Op. cit.*, p. 371.

¹⁸ <http://convorbiri-literare.dntis.ro/MANUCAaug.html>

Adrian Oprina (C. Pricop), George Pruteanu, Corneliu Ștefanache, Al. Călinescu, Val Condurache, Al. Dobrescu, Constantin Pricop, Nicolae Țațomir, Ion Gheorghe Pricop, Vasile Mihăescu, Horia Ursu, Constantin Matei, Dan Mutașcu, Cicerone Sbanțu, Virgil Cuțitaru, Florin Pietreanu, P. George (G. Pruteanu), Al.I. Friduș, I.P.-Sireteanu, H. Țugui, Constantin Coroiu, Val Gheorghiu, D.N. Zaharia, D. Scărlătescu, Ovidiu Nimigean, M. Vicol, L. Dumbravă, Ioan Herescu, Victor Mitocaru, Natalia Cantemir, D. Diaconu (...)”¹⁹.

„Ediția specială din decembrie 1989 (...) marchează încheierea și, concomitent, începutul unei noi etape.”²⁰ – după cum apare și în *D.G.L.R.*.

În final, se cuvine a preciza că, atât revista „Cronica”, cât și „Convorbiri literare”, au reprezentat nu doar pentru Iașul postbelic, ci pentru mult mai mult din cultura și literatura română, un segment de presă care a oscilat permanent între o „alinieră” la ideologia regimului politic existent până în 1989 și o „acoperire” a unor conținuturi care aveau un cu totul alt scop decât urmărirea unei „linii trasate de partid”. Echilibrul, însă, ca orice echilibru, a fost, poate, de multe ori prea fragil. Rămâne însă de luat în calcul depozitul literar de valoare (poezie, proză, dramaturgie, critică și istorie literară), girat, din punct de vedere cultural, de aceste reviste ieșene postbelice, care, credem, cu greu poate fi contestat ulterior.

Bibliografie:

Academia Română, *Dicționarul general al literaturii române (D.G.L.R.)*, coordonator general) Eugen Simion, volumele 2-C/D și 3-E/K, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005.

Bibliografia esențială a Literaturii Române, Scriitori/ Reviste/ Concepte, coordonator, Dan Grigorescu, Editura Enciclopedică, București, 2003.

Hangiu, Ion, *Dicționar al presei literare românești (1790-1990)*, ed. II, revizuită și completată, București, 1996.

Hangiu, Ion, *Presa românească de la începuturi până în prezent. Dicționar cronologic 1790-2007*, volumul III, 1945-1989, Comunicare.ro, București, 2008.

Parascan, Constantin, *Istoria Junimii postbelice 1975-1990*, Editura Timpul, Iași, 2011.

Petcu, Marian, *Istoria jurnalismului din România în date. Enciclopedie cronologică*, Editura Polirom, București, 2012.

Rad, Ilie, *Incursiuni în istoria presei românești*, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2009.

Sitografie:

<http://convorbiri-literare.ro/>

<http://convorbiri-literare.dntis.ro/MANUCAaug.html>

<http://convorbiri-literare.ro/?p=2995>

¹⁹ <http://convorbiri-literare.ro/?p=2995>

²⁰ Academia Română, *Op. cit.*, p. 371.